בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 58657-06-21 פלוני נ' אלמונית

בפני כבוד השופט חננאל שרעבי

מבקש	**פלוני** **על ידי ב"כ עוה"ד דורית ענבר סברדליק**
	נגד
משיבה	**אלמונית** **ע"י ב"כ עוה"ד טל איטקין**
בעניין הקטינים	**ד' יליד 2020** **ע' יליד 2020**

פסק דין

1. עסקינן בבקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט לענייני משפחה בחיפה (כב' השופט טל פפרני) בתמ"ש 13071-04-21 מיום 31.5.2021, במסגרתה פסק בית המשפט קמא מזונות זמניים עבור שני הקטינים שבכותרת בסך של 3,000 ₪ לחודש (1500 ₪ לכל קטין, ועסקינן בתאומים), הוצאות אחזקת מדור בסך 400 ₪ לחודש ומחצית הוצאות החינוך עבור כל אחד מהקטינים (להלן: "**ההחלטה קמא**"). הילדים קטנים מאוד. נולדו בשנת 2020.

רקע וההחלטה קמא

2. המבקשת והמשיב יהודיים, נישאו זה לזו ביום ... [2015]. מנישואיהם נולדו הקטינים שבכותרת – תאומים כבני שמונה חודשים.

3. נישואי הצדדים עלו על שרטון והם נפרדו זמן קצר לאחר לידת התאומים (כך לגרסת המשיבה בתיק קמא).

4. ביום 7.4.2021 הגישה המשיבה בבית משפט קמא את התובענה קמא (למזונות הקטינים ומדורם), ובד בבד הגישה "**בקשה דחופה לפסיקת מזונות הקטינים**" (להלן: "**הבקשה קמא**").

5. במסגרת הבקשה קמא, טענה המשיבה (המבקשת בבקשה קמא) כדלקמן:

היא עובדת כאחות ב... ומשתכרת שכר חודשי ממוצע בסך של 9,000 ₪ לערך. לדבריה, שכר זה מורכב משעות נוספות ניכרות וממשמרות ערב, אולם, מאחר שהיא מטופלת בשני הקטינים, היא אינה צפויה לשוב לעבוד במשרה מלאה ובשעות שעבדה טרם לידת

התאומים. המבקש עובד כעורך דין שכיר. לדבריה, אינה יודעת שכרו החודשי הממוצע של המשיב אך סבורה כי מדובר בשכר ממוצע של 7,000 ₪.

לצדדים חשבון בנק משותף בבנק לאומי, החשבון ביתרת חובה. בבעלות הצדדים דירת מגורים. למבקש גם בעלות חלקית (39%) בדירה נוספת ב....

בבעלות הצדדים רכב מסוג פג'ו שנת 2015.

לכל אחד מהצדדים זכויות סוציאליות ופנסיוניות שנצברו במהלך שנות הנישואין.

הצדדים נטלו משכנתא המשולמת בשיעורים של 4,860 ₪ לחודש. לצדדים הלוואה נוספת המשולמת בשיעורים של 2,430 ₪ לחודש. הקטינים מתגוררים עם המשיבה בבית הוריה, והיא הנושאת במכלול הוצאותיהם. זמני השהות בפועל מצומצמים.

יש לחייב את המבקש במזונות שני הקטינים, בסך של 11,382 ₪, דמי טיפול בסכום שלא יפחת מ 3,000 ₪ ובדמי מדור והחזקתו. צודקת העו"ד של האם. אבל למה לא יותר? האב מרוויח 7,000 ... עד מתי עורכי הדין יגישו בקשות לסכומים כה מטורפים והשוטים לא יעשו כלום?

6. <u>בתגובתו לבקשה קמא, טען המבקש כדלקמן</u>:

כי שכרה של המשיבה עומד על סך 14,000 ₪ ושל המבקש – בסך של 7,000 ₪.

מאחר ושכרו מופקד לחשבון המשותף הרי שאין מקום לחייבו ולחילופין, וככל שיורה בית המשפט לנכון להשית עליו חיוב, לא יהא בידו להמשיך ולהפקיד את משכורתו בחשבון המשותף.

הוא עובד וממצה את מלוא פוטנציאל ההשתכרות שלו.

בכל הנוגע לזמני השהות, הוא עתר לקיומם של זמני שהות שווים, אולם, המשיבה החליטה על דעת עצמה כי מעתה ואילך, המבקש יפגוש את הקטינים שלוש פעמים בשבוע בלבד, כאשר המפגשים יתקיימו בבית הורי המשיבה.

לדבריו (כאמור בתגובתו מיום 26.5.2021), הוא מתנגד לזמני השהות שהוצעו ע"י המשיבה הואיל ונכפו עליו.

המשיבה והקטינים מתגוררים בבית הוריה של המשיבה, וזאת בהתאם לרצונה ובחירתה ובניגוד לדעתו של המבקש. הוא הציע למשיבה לשוב ולהתגורר בבית מגוריהם אולם המשיבה סירבה.

7. לנוכח העובדה כי בכתבי הטענות בתיק קמא לא הוברר דיה סוגיית חלוקת זמני השהות, ניתנה ביום 15/5/21 החלטת השופט קמא, במסגרתה התבקשו הצדדים להודיע מהי החלוקה הנוהגת נכון לאותו מועד. ביום 23/5/21 הגישה המשיבה תשובה לתגובה

קמא, ובה נטען כי הקטינים מצויים אצל האב בימים א' ו- ג' בין השעות 18:00- 19:30, ימי שישי או שבת בין השעות 08:30 – 10:00 לערך. ביום 26/5/21 הגיש המבקש תגובה, ובה הוא הודיע כי אינו מסכים לחלוקת הזמנים, אשר לדבריו "מוצעת" על ידי המשיבה. לדבריו הוא מעוניין לשמש הורה פעיל ושותף לכל דבר בגידולים וחינוכם של ילדיו.

8. בהחלטה קמא הבהיר בית משפט קמא כי תכלית ההחלטה מיום 15/5/21 הייתה "**לקבל "צילום מצב", של חלוקת זמני השהות המתקיימת כיום, זאת לשם הכרעה בבקשה למזונות זמניים**". בהמשך ההחלטה קמא הבהיר בית משפט קמא כי "**אין מדובר במצב המוצע ואף לא במצב הרצוי, ולפיכך, תגובתו של המשיב** [המבקש דנן, ח"ש] **בדבר כוונותיו ורצונותיו, רלוונטית לסוגיית תביעת המשמורת, אך פחות לסוגיית המזונות, בשלב הנוכחי**".

9. <u>ביום 31.5.21 נתן בית המשפט קמא את החלטתו קמא. להלן חלקיה האופרטיביים</u>:

> **"10. לאחר עיון בחומר המצוי בתיק, כולל תלושי השכר, אני מעריך את הכנסותיה של המבקשת בסך של 9,500 ₪, ואת הכנסותיו של המשיב בסך של 7,000 ₪ נטו לחודש. ביחס לצרכי הילדים, דומה כי אכן צודק המשיב, והסכומים המפורטים על ידי המבקשת מופרזים, ואינם עולים בקנה אחד עם הכנסות הצדדים, צרכי הילדים ורמת החיים...**
>
> **11. ...**
>
> **12. בין יתר השיקולים, הבאתי בחשבון, את הנתונים כדלקמן: הדין האישי החל, גילם הצעיר מאוד של הקטינים וצרכיהם, הכנסות ההורים, חלוקת זמני השהות [המצומצמת יחסית], בין הצדדים כפי שהבהירו בזיקה להחלטה מיום 15.5.2021, העובדה כי המבקשת מתגוררת בבית הוריה, הנכסים שבבעלות הצדדים, ניהול חשבון בנק משותף ופוטנציאל השתכרותם של הצדדים.**
>
> **13. לפיכך ולאחר ששקלתי כלל הנתונים הדרושים, אני מורה כדלקמן:**
>
> **א. החל ממועד הגשת התביעה, ישלם הנתבע לתובעת דמי מזונות זמניים בסך של 1,500 ₪ לחודש עבור כל אחד מהילדים, ובסה"כ המשיב יעביר למבקשת סך של 3,000 ₪.**
>
> **...**
>
> **ב. ...**
>
> **ג. <u>מדור</u> – התובעת מתגוררת בבית הוריה, יחד עם שני הקטינים. בשלב זה, אינני סבור כי יש מקום לפסוק למבקשת דמי מדור. עם זאת, אני מורה כי המשיב יעביר**

למבקשת את הוצאות אחזקת מדור בסך של 400 ₪ לחודש, אשר יתווספו לדמי המזונות ויהוו חלק בלתי נפרד לכל דבר ועניין. אבל אם היא גרה אצל ההורים הם הרי משלמים את מלוא הוצאות אחזקת המדור.

ד. <u>דמי טיפול</u>: לעת הזו, נוכח פער ההכנסות בין הצדדים, וכל יתר הנתונים המצוים בתיק, אינני מוצא לנכון לחייב בהוצאות נוספות נטענות, לרבות דמי טיפול.

ה. ...

ו. קצבת הילדים המשולמת ע"י המוסד לביטוח לאומי בגין <u>הקטינים</u> תשולם לאם בנוסף לדמי המזונות. ומה עם להוסיף את הסכום לשכר האם?

ז. החל מיום הגשת התביעה יישאו הצדדים בחלקים שווים ביניהם בהוצאות רפואיות <u>חריגות</u> מכל מין וסוג שהוא...

ח. החל מיום הגשת התביעה יישאו הצדדים בחלקים שווים ביניהם בהוצאות החינוך על פי דרישת מערכת החינוך ו/או המסגרת החינוכית כדלקמן: אגרות חינוך, שכר לימוד, סל תרבות, וכל תשלום אחר הנדרש לתשלום ישירות למסגרת החינוכית, וכן גן וצהרון [עד סוף כתה ב' בהתאם לתעריף צהרון ציבורי], חוגים [עד שני חוגים לכל אחד מהקטינים בעלות מתנ"ס], שיעורי עזר, תנועת נוער, קייטנות [מחזור אחד בקיץ ואחד בחופשת הפסח בעלות קייטנת עירייה / מתנ"ס]. כל החלטה על הוצאה חינוכית מהותית תתקבל תוך שיתוף והיוועצות בין ההורים ובהסכמתם. במקרה של מחלוקת לגבי עלות ו/או נחיצות ההוצאה, תכריע במחלוקת יועצת בית הספר מחנכת הכיתה או גורם חינוכי אחר המקובל על הצדדים. רצוי היה לרשום את נושא מענק הלימודים. אם לא רשום, סתם מייצר מריבות מיותרות.

ט. ..."

בגין החלטה זו הוגשה בקשת רשות הערעור דנן.

<u>טענות המבקש בבקשת רשות הערעור</u>

10. <u>להלן תמצית טענות המבקש בבקשת רשות הערעור</u>:

א. כפי שנקבע בהחלטה קמא, שכרו של המבקש עומד על 7,000 ₪ לחודש ותו לא. בית משפט קמא השית על המבקש מזונות בסך מצטבר המגיע כדי משכורתו, כדלקמן:

מזונות הקטינים – 3000 ₪ לחודש;

חציוני פעוטונים – 3000 ₪ (הסך המלא – 6000 ₪ לחודש); אלו הסכומים כיום? אין זול יותר?

אחזקת מדור – 400 ₪;

חציונים נוספים (חוגים, הוצאות בריאות וכו') – סך לא ידוע.

ב. שגה בית המשפט קמא בכך שלפי החלטתו קמא, לא נשאר בידי המבקש ולו שקל אחד למחייתו, ולא יהיה בידיו לכלכל את עצמו. בית המשפט קמא התעלם לחלוטין משיקולי מחיה וכלכלה בסיסיים של המבקש, ונמנע מהותרת סך מינימלי שיוכל לכלכל את עצמו באמצעותו.

ג. כבר נאמר בפסיקה כי בית משפט של ערעור יתערב בפסיקת מזונות, במקרים בהם ניתנה הפסיקה על בסיס יסודות שגויים ותוך התעלמות משיקולים שהיה צריך לתת עליהם את הדעת.

ד. אחד השיקולים החשובים לצורך בחינת בקשת רשות ערעור כגון דא, הוא השיקול של משך הזמן הנותר עד לישיבת הוכחות לצורך קביעת מזונות קבועים; לצדדים בתיק קמא לא קבועה ישיבת הוכחות בכלל ואין לדעת מתי תיקבע ישיבת הוכחות.

ה. בית המשפט קמא החיל את ההחלטה קמא החל ממועד הגשת התביעה, הגם שהמבקש טען כי לאורך כל הזמן ועד למתן ההחלטה קמא המשיך להפקיד את משכורתו לחשבון הבנק המשותף של הצדדים – כך למעשה חויב בכפל חיוב בגין אותם חודשים.

ו. בפסיקה נקבע, כי במסגרת האיזון ההולם בהערכת גובה המזונות שעל אב לשלם על ילדיו (מעבר לצרכיהם ההכרחיים), יש לתת משקל ליכולתו הכלכלית ולצרכיו שלו. בענייננו, לא נערך איזון ראוי בין צרכי הילדים, יכולתו הכלכלית של המבקש ויכולתה הכלכלית של המשיבה, כנדרש לשם קביעת גובה המזונות.

<u>טענות המשיבה בתשובתה לבקשת רשות הערעור</u>

11. <u>ביקשתי, וקיבלתי את תשובת המשיבה לבקשת רשות הערעור דנן. להלן תמצית טענותיה:</u>

א. בדיון בתיק קמא שנערך ביום 5.7.21, הוחלט על פירוק השיתוף בדירת הצדדים וכן על הקפאת תשלומי המשכנתא לבנק בהסכמת הצדדים. בכך, לטענת המשיבה, נשמט הבסיס לבקשת רשות הערעור דנן, מכיוון שהוסרה ההכבדה הכלכלית מכתפי המבקש.

ב. ההחלטה קמא אינה חסינה לחלוטין מפני ביקורת שיפוטית אולם במקרה דנן אין כל סיבה שערכאת הערעור תתערב בהחלטה קמא. בית משפט קמא שקל את כל השיקולים הנחוצים לצורך פסיקת המזונות הזמניים וביסס קביעתו, שאינה חורגת ממתחם הסבירות, על יסוד סכומי המזונות המינימליים שנקבעו בפסיקה. אי לכך, לא נפל כל פגם בהחלטה קמא, ובטח לא פגם היורד לשורש העניין והמצדיק התערבות ערכאת הערעור.

ג. חובת המבקש לפרנס את ילדיו הקטינים, מקטני קטנים, היא מוחלטת וצומחת מכוח הדין האישי החל על הצדדים בהיותם יהודיים.

ד. למבקש מקורות הכנסה סמויים נוספים מעבר למשכורתו המדווחת, אשר לא הוצגו בתיק קמא. למבקש תיקי לקוחות פרטיים וכן המבקש מחזיק ב-39% מזכויות בדירה אחרת ב..., אשר מניבה פירות שכר דירה. לצדדים קבוע דיון בתיק קמא לחודש אוקטובר 2021, במסגרתו המשיבה תציג ראיותיה לעניין הכנסותיו הנוספות של המבקש.

ה. הכנסות המשיבה ירדו החל מחודש זה, מאחר שאיננה יכולה לעבוד באותו היקף שעות שעבדה טרם לידת הקטינים. לעומת זאת, המשיבה טוענת כי המבקש לא ממצה את פוטנציאל ההשתכרות שלו.

ו. <u>לגבי הסכומים שנפסקו בהחלטה קמא, טוענת המבקשת כדלקמן</u>:

1. 1,500 ₪ לכל אחד מהקטינים זהו סכום סביר, העומד בטווח או בקרבתו של טווח המזונות המקובל בפסיקה.

2. המשיבה והקטינים מתגוררים בבית הורי המשיבה והיא משתתפת בתשלומי אחזקת המדור, על כן 400 ₪ שנפסקו בגין רכיב זה מהווה סך סביר ביותר ואין להתערב בו.

3. לא נקבע בהחלטה קמא כי הוצאות החינוך צריכות לעמוד דווקא על סך של 3,000 ₪, בניגוד לטענת המבקש בבקשת רשות הערעור דנן.

<u>דיון והכרעה</u>

12. **לאחר עיון בבקשת רשות הערעור על נספחיה, בתגובת המשיב ובתיק קמא שוכנעתי ליתן רשות ערעור, לדון בבקשה כבערעור ולקבל הערעור במובן זה שסכום המזונות הזמניים לכל קטין יופחת ויעמוד על 1,300 ₪ לחודש (במקום סך של 1,500 ₪ שנקבע בהחלטה קמא), מכח סמכותי על פי תקנות 138(א)(2) + (5) לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018 (להלן: "התקנות").**

להלן אנמק את החלטתי.

13. לא נעלם מעיניי כי עסקינן בשאלת מזונות זמניים, בה ממעטת ערכאת הערעור להתערב. יחד עם זאת, פסיקתה של הערכאה הדיונית בנושא מזונות זמניים אינה חסינה לחלוטין מפני התערבות ערעורית, אלא כל מקרה ומקרה נבחן לאור נסיבותיו. במקרה חריג ויוצא דופן, ערכאת הערעור תתערב בפסיקת מזונות זמניים בהתאם לשיקול דעתה.

<u>יפים לענייננו הדברים שנאמרו מפי השופט ניל הנדל, ב- בע"מ 1078/11 **פלוני נ' פלוני** (ניתן ביום 27.4.11)</u>:

> **"כאמור, הכלל הוא אי התערבות אך אין לומר שהחלטה בנושא מזונות זמניים חסינה מביקורת ערעורית. בעשיית מלאכתה, על ערכאת הערעור לבחון את קביעותיו של בית המשפט לענייני משפחה גם מבעד לחסר ואי הוודאות בתשתית העובדתית המאפיינים את השלב של דיון במזונות זמניים. אף 'עזרה ראשונה' בדמות מזונות זמניים יש להעניק בסבירות ובמידתיות. כאן בחינת התוצאה הכוללת מובילה למסקנה כי שיעור המזונות הזמניים כפי שנקבע חורג באופן ברור מהאיזון הדרוש בשלב זה"**
> (פסקה 5 לפסק הדין).

סבורני כי המקרה דנן נופל בגדר אותם מקרים חריגים, כפי שאפרט להלן.

14. בהחלטה קמא נקבע, על יסוד הדין החל על הצדדים, כי המבקש מחויב לשאת בצרכיהם ההכרחיים של הקטינים, ושני הצדדים חבים במימון וסיפוק צרכיהם של הקטינים בהתאם להכנסותיהם הפנויות. אף המשיבה טענה במסגרת תשובתה, כי חובת המבקש לפרנס ולזון את הקטינים, שהם קטני קטנים (תינוקות כבני שמונה חודשים). על כך אין חולק ואף המבקש לא הלין בנקודה זו.

15. טענתו העיקרית של המבקש בערעור זה היא, כי דמי המזונות הזמניים יחד עם המדור והמחציות עבור החינוך – עת הקטינים שוהים בגן בעלות של 3,000 ₪ בחודש עבור כל אחד מהם – לא משאירים לו דמי מחייה ראויים לעצמו ואין לו ממה להתקיים.

16. סבורני כי נוכח קביעת גובה השתכרותו בהחלטה קמא (7,000 ₪ לחודש) ונוכח גובה דמי המזונות והמחציות המצטברים כדי 6,400 ₪ לחודש לפחות, יש צדק בטענת המבקש בנדון. זאת גם על פי ההלכה הפסוקה, כפי שצוינה בסעיף 2 לבקשת רשות הערעור, על פיה יש לוודא בעת פסיקת מזונות לאב, כי יישאר בידיו סכום סביר למחייתו. **כך זה בסכום המזונות הקבועים, אך גם בסכום המזונות הזמניים. אחלה, אז מעכשיו יש לאב עוד 400 שח לחודש. מספיק לכל צרכיו.**

17. אציין כי טענתה של המשיבה בעניין החיוב במחציות, לפיה "**לא נקבע בהחלטה קמא כי הוצאות החינוך צריכות לעמוד דווקא על סך של 3,000** ₪" לא הובנה לי עד תום. כעולה מכתבי הטענות בתיק קמא, נכון להיום הקטינים שוהים בגן שעלותו היא 3,000 ₪ לחודש עבור כל אחד מהם. ככל שבעתיד סכום זה יפחת, יופחתו בהתאם חיובי המבקש. אולם נכון להיום, אלו החיובים הקיימים שנלקחים בחשבון לצורך פסק דין זה.

18. בהחלטה קמא הוערכו צרכי הקטינים על סך 1,500 ₪ לחודש, עבור כל קטין. הערכה זו היא על הצד הגבוה של הטווח שנקבע בפסיקה (ראו לעניין זה: בע"מ 919/15 **פלוני נ' פלונית** (19.7.2017), פסקה 29) **וסבורני כי יש להפחית את דמי המזונות לסך של 1,300 ₪ עבור כל קטין**. כך צרכי הקטינים ההכרחיים עדיין יסופקו, ואילו הנטל הכלכלי של המבקש יוקל, ולו במעט (השוו לעניין זה – בע"מ 1715/07 **פלוני נגד פלונית**, (26.8.2007) פסקה 6).

בנוסף – נזכיר כי עסקינן בתאומים. במצב כזה לעיתים סכום המזונות **נחפף באופן חלקי** בחלק מהרכיבים ההכרחיים, וזו סיבה נוספת להקל במעט מהנטל שמוטל על המבקש (השוו לעניין זה **בע"מ 919/15** המוזכר לעיל, פסקה 5).

בשאר מרכיבי המזונות הזמניים לא ראיתי צורך להתערב.

19. ודוק – המשיבה טענה בתשובתה כי המבקש לא ממצה את פוטנציאל השתכרותו מחד גיסא, וכי הוא בעל הכנסות נוספות ונכס מקרקעין שלא בא זכרם בתגובתו קמא, מאידך גיסא. בנדון אציין שניים:

א. שאלת מיצוי כושר השתכרות המבקש ו/או הוכחת הכנסות נוספות שלא דיווח עליהן במסגרת ההליך קמא, מקומה להתברר בהמשך בהליך ההוכחות בתיק המזונות קמא (מה גם שלא ראיתי כי נטענה טענה להכנסות נוספות, סמויות, בבקשה לפסיקת מזונות זמניים);

ב. במסגרת ההחלטה קמא, בית משפט קמא ציין את הטענה בדבר חלקו של המבקש בנכס מקרקעין (39% מזכויות בדירה בעיר ...; ראו סעיף 3 להחלטה קמא), ובסופו של דבר, ולמרות זאת, העמיד את גובה השתכרותו של המבקש על

סך של 7,000 ₪ לחודש בלבד. לכן לסכום זה בלבד, בשלב זה, יש להתייחס בעת פסיקת מזונות זמניים.

ככל שיסתבר בהמשך ההליך כי סכומי הכנסתו של המשיב גבוהים יותר, תהא רשאית המשיבה לעתור להגדיל את סכום המזונות הזמניים בהתאם.

20. באשר לטענת המבקש, לפיה בית המשפט קמא החיל את חיוב המזונות הזמניים ממועד הגשת התביעה, הגם שהמבקש טען כי לאורך כל הזמן המשיך להפקיד את משכורתו לחשבון הבנק המשותף של הצדדים, וכך למעשה חויב בכפל חיוב בגין אותם חודשים – עיון בתיק קמא מלמד כי המבקש העלה טענתו זו בפני בית משפט קמא, ונענה כי "**המבקש רשאי להפקיד את משכורתו לחשבון המשותף, אך אין בכך כדי לאיין את חובת תשלום המזונות. יש לזכור כי סה"כ מדובר בחודש ואולי בחודשיים. לפיכך, במידה ולא יגיעו הצדדים להסכמות בעניין, תוכרע הסוגייה במסגרת פסק הדין**" (מתוך החלטת בית המשפט קמא מיום 3.6.21).

נוכח האמור בהחלטה דלעיל, סבורני כי אין צורך להוסיף ולדון בנקודה זו.

<u>סוף דבר</u>

21. **<u>בהינתן כל האמור לעיל, אני מורה על קבלת הערעור, כמפורט לעיל בסעיף 18.</u>**

22. בנסיבות הענין אין צו להוצאות.

23. העירבון שהופקד בהליך דנן יוחזר לידי המבקש באמצעות באת כוחו.

המזכירות תשלח פסק דין זה לצדדים.

פסק דין זה מותר לפרסום תוך השמטת שמות הצדדים וכל פרט מזהה אחר.

ניתן היום, ג' אב תשפ"א, 12 יולי 2021, בהעדר הצדדים.

רמ"ש 58657-06-21 פלוני נ' אלמונית

חננאל שרעבי, שופט

1
2